

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/21-09/227

URBROJ: 517-05-1-2-21-10

Zagreb, 25. studeni 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata Bilo polje d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

- I. Za namjeravani zahvat – sunčanu elektranu Zona Izlazak, Općina Klis, Splitsko-dalmatinska županija – nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš, uz primjenu sljedećih mjera zaštite okoliša:**
1. U suradnji s nadležnom šumarskom službom definirati pristupne putove gradilištu, koristeći planiranu i/ili izgrađenu šumsku infrastrukturu.
 2. Pri planiranju i organizaciji gradilišta voditi računa o protupožarnoj zaštiti, a posebno da se ne ugrozi funkcionalnost postojećih protupožarnih cesta i/ili protupožarnih prosjeka.
 3. Nakon prosijecanja zaposjednute površine izvesti posječenu drvenu masu te uspostaviti i provoditi šumski red, zaštitu od požara i zaštitu od šumskih štetnika.
 4. Osigurati vodu u cisterni na gradilištu tijekom pripreme i građenja.
 5. Interne prometnice u obuhvatu zahvata izvesti na način da oborinske odvodnje ne uzrokuju pojačanu eroziju.
 6. Očuvati suhozide u obuhvatu zahvata.
 7. Izuzeti područja dolaca i vrtača iz obuhvata zahvata.
 8. Zadržati postojeću vegetaciju na površinama koje neće biti neposredno zahvaćene građevinskim radovima.
 9. Zabranjuje se upotreba herbicida. Uklanjanje te održavanje vegetacije vršiti mehaničkim metodama.
 10. Zabranjuje se sječa i oštećivanje stabala izvan obuhvata zahvata.
 11. Radove na uklanjanju vegetacije izvoditi u razdoblju od 15. kolovoza do 31. ožujka, kako bi se umanjio negativan utjecaj na ptice u vrijeme gniježđenja.
 12. Provesti sanaciju terena nakon izgradnje šumskotehničkim metodama koristeći autohtone vrste šumskog drveća.

13. Prilikom održavanja, uklanjati invazivne vrste, ukoliko se iste zamijete u obuhvatu zahvata.
 14. Uspostaviti suradnju s ovlaštenikom prava lova radi pravovremenog premještanja lovno-gospodarskih i lovno-tehničkih objekata (čeke, hranilišta) na druge lokacije ili nadomještanja novim te prijaviti svako stradavanje divljači nadležnom lovoovlašteniku.
 15. Zabranjuje se zatrpavanje postojećih lokvi na širem području zahvata kako bi se divljači osigurao pristup vodi.
 16. Odignuti ogradu od tla minimalno 15 cm kako bi se osigurala povezanost područja zahvata i okolnih staništa za male životinje.
 17. Zabranjuje se odlaganje viška materijala i otpada izvan obuhvata zahvata.
- II. Za namjeravani zahvat – sunčanu elektranu Zona Izlazak, Općina Klis, Splitsko-dalmatinska županija – nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata Bilo polje d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.**
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata Bilo polje d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.**

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata Bilo polje d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb., u skladu s odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba) podnio je 2. lipnja 2021. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene na okoliš sunčane elektrane Zona Izlazak, Općina Klis, Splitsko-dalmatinska županija. Uz zahtjev priložen je Elaborat zaštite okoliša koji je u svibnju 2021. godine izradio te u srpnju 2021. godine dopunio ovlaštenik Zeleni servis d.o.o. iz Splita, a koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/14-08/58; URBROJ: 517-03-1-2-21-14 od 27. siječnja 2021. godine). Voditeljica izrade Elaborata je Marijana Vuković, mag.biol.univ.spec.oecol.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 2.4. *Sunčane elektrane kao samostojeći objekti* Priloga II. Uredbe, Ministarstvo provodi postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira izgradnju sunčane elektrane kao samostojećeg objekta.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim

stranicama Ministarstva objavljena je 3. kolovoza 2021. godine Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš (KLASA: UP/I-351-03/21-09/227; URBROJ: 517-05-1-2-21-3 od 29. srpnja 2021. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: *Zahvat se planira izgraditi na dijelu k.č. 1799/1, 1590, 1592, 1644, 1593, 1594, 1591, 1597, 1596, 1595, 1637/2, 1637/1 sve k.o. Veliki Bročanac, oko 1,5 km istočno od naselja Dugobabe te oko 850 m od vjetroelektrane Pometeno Brdo na administrativno-teritorijalnom području Općine Klis u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Planiranim zahvatom na ograđenom zemljištu površine oko 33 ha izgradit će se sunčana elektrana instalirane snage do 26 MW (prikjučna snaga bit će računalno ograničena na 19,9 MW). Zahvatom je planirano postavljanje bifacijalnih fotonaponskih modula s antirefleksivnom folijom, izmjenjivača niza, SN rasklopišta, dvije interne transformatorske stanice ukupne snage oko 19,9 MW i kablskog razvoda. Pristup lokaciji planiran je postojećim šumskim putevima (protupožarnim prosjecima), a u obuhvata zahvata izgradit će se interne prometnice makadamskog tipa. Priključak na mrežu nije dio predmetnog postupka, a isti će biti definiran nakon izrade Elaborata optimalnog tehničkog rješenja priključenja te razrađen u Elektroenergetskoj suglasnosti.*

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/21-09/227; URBROJ: 517-05-1-2-21-4 od 29. srpnja 2021. godine) za mišljenje Upravi za zaštitu prirode Ministarstva, Upravi šumarstva, lovstva i drvne industrije te Upravi za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede, Upravnom odjelu za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije Splitsko-dalmatinske županije i Općini Klis.

Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 612-07/21-44/226; URBROJ: 517-10-2-2-21-2 od 13. kolovoza 2021. godine) da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš, da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu te da nije potrebno provesti Glavnu ocjenu. Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/21-01/218; URBROJ: 525-11/0596-21-2 od 11. kolovoza 2021. godine) da uz primjenu propisanih mjera zaštite okoliša nije moguće očekivati značajan negativan utjecaj predmetnog zahvata na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo. Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije Splitsko-dalmatinske županije dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-02/21-03/0035; URBROJ: 2181/1-10/07-21-0002 od 9. rujna 2021. godine) da predmetni zahvat može imati negativan utjecaj na okoliš te da je za isti potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš. Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/21-01/220; URBROJ: 525-07/0153-21-2 od 12. listopada 2021. godine) da uz mjere zaštite okoliša predmetni zahvat neće značajno utjecati na zemljište potencijalno poljoprivredne namjene u obuhvatu zahvata. Općina Klis dostavila je Mišljenje (KLASA: 021-05/21-01/01; URBROJ: 2180/03-01/21-3334 od 21. listopada 2021. godine) da nije moguće očekivati negativan utjecaj planiranog zahvata na sastavnice okoliša.

Na planirani zahvat razmotren Elaboratom zaštite okoliša koji je objavljen na internetskim stranicama Ministarstva nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti ni postupak procjene utjecaja na okoliš niti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći: Lokacija planiranog zahvata nalazi se u naselju Veliki Bročanac na području Dalmatinske zagore. Šire područje zahvata karakterizira veći broj manjih brežuljaka na ravnom polju, a zahvat se planira na izgraditi i na zemljištu u statusu šuma. Predmetne šume nalaze se na području vrlo velike opasnosti od šumskih požara, a zbog svojih geoloških i hidroloških obilježja šumsko tlo podložno je erozivnim procesima. Vezano za mišljenje Uprave šumarstva, lovstva i drvne industrije Ministarstva poljoprivrede, propisane su mjere zaštite okoliša. Sukladno propisanoj mjeri 1. izreke rješenja u suradnji s nadležnom šumarskom službom definirat će

se pristupni putovi gradilištu, koristeći planiranu i/ili izgrađenu šumsku infrastrukturu. Sukladno propisanim mjerama 2. i 4. izreke rješenja pri planiranju i organizaciji gradilišta vodit će se računa o protupožarnoj zaštiti, a posebno da se ne ugrozi funkcionalnost postojećih protupožarnih cesta i/ili protupožarnih prosjeka te će se osigurati voda u cisterni na gradilištu tijekom pripreme i građenja. Sukladno propisanoj mjeri 3. izreke rješenja nakon prosijecanja zaposjednute površine izvest će se posječena drvena masa te uspostaviti i provoditi šumski red, zaštitu od požara i zaštitu od šumskih štetnika. Sukladno propisanim mjerama 5. i 6. izreke rješenja interne prometnice izvest će se na način da oborinska odvodnja u okolni teren ne uzrokuje pojačanu eroziju te očuvati suhozidi u obuhvatu zahvata. Također, planiranim razmakom između stolova s fotonaponskim modulima izbjeci će se zasjenjenje, što će omogućiti daljnji razvoj niske vegetacije koja ima pozitivnu ulogu u sprečavanju erozivnih procesa. Sukladno propisanim mjerama 10. i 12. izreke rješenja, zabranjena je sječa i oštećivanje stabala izvan obuhvata zahvata, a sanacija terena provest će se nakon izgradnje šumskotehničkim metodama autohtonim vrstama šumskog drveća. Lokacija zahvata nalazi se unutar obuhvata županijskog lovišta. Mogući negativni utjecaji na lovstvo, odnosno divljač izbjeci će se pridržavanjem mjere 14. izreke rješenja kojom je propisana uspostava suradnje s ovlaštenikom prava lova radi pravovremenog premještanja lovno-gospodarskih i lovno-tehničkih objekata (čeke, hranilišta) na druge lokacije ili nadomještanja novim te prijava svakog stradanja divljači nadležnom lovoovlašteniku. Sukladno propisanoj mjeri 15. izreke rješenja, zabranjuje se zatrpavanje postojećih lokvi na širem području zahvata kako bi se osigurao divljači pristup vodi. Nadalje, sukladno propisanoj mjeri 16. izreke rješenja ograda od tla odignut će se minimalno 15 cm kako bi se osigurala povezanost područja zahvata i okolnih staništa za male životinje. Vezano za mišljenje Uprave za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede propisane su mjere zaštite okoliša. Sukladno propisanim mjeri 7. izreke rješenja iz obuhvatu zahvata izuzet će se područja dolaca i vrtača. Također, sukladno propisanim mjerama 8. i 9. izreke rješenja, zadržat će se vegetacija na površinama koje neće biti neposredno zahvaćene građevinskim radovima, a vegetacija će se održavati mehaničkim metodama, bez primjene kemijskih sredstava. Sukladno propisanoj mjeri 13. izreke rješenja prilikom održavanja, uklanjati invazivne vrste, ukoliko se iste zamijete u obuhvatu zahvata. Tijekom izvođenja građevinskih radova može se očekivati privremeni utjecaj na krajobraz zbog prisutnosti građevinskih strojeva, opreme i materijala, ali navedeni utjecaj je privremen i prestaje nakon izvođenja radova. Izgradnjom zahvata izmijenit će se vizura područja, ali s obzirom na to da će se fotonaponski moduli postaviti s razmakom između redova čime se neće stvoriti masivni cjeloviti volumen, utjecaj na krajobraz ocijenjen je prihvatljivim. Zahvat se nalazi izvan područja potencijalno značajnih rizika od poplava. Pridržavanjem mjera opreza tijekom rukovanja strojevima i opremom i korištenjem tehnički ispravne mehanizacije, izbjeci će se vjerojatnost izvanrednog događaja, a samim time i negativan utjecaj na vodna tijela i tlo. Tijekom radova na pripremi terena i izgradnji zahvata uslijed rada mehanizacije i radnih strojeva, dopreme i otpreme materijala doći će do emisija čestica prašine i ispušnih plinova (iz vozila i radne mehanizacije). Međutim, radi se o privremenim i prostorno ograničenim utjecajima koji se mogu smanjiti dobrom organizacijom gradilišta te se ne očekuje da će imati utjecaj na kvalitetu zraka ni na klimatske promjene. Tijekom rada sunčane elektrane neće nastajati emisije onečišćujućih tvari u zrak te neće biti negativnog utjecaja na kvalitetu zraka ni na klimatske promjene. Utjecaj buke tijekom izvođenja radova bit će lokalnog i privremenog karaktera, te ograničen na trajanje građevinskih radova, pa se ne ocjenjuje kao značajan. Na području planiranog zahvata ne nalaze se lokaliteti kulturno-povijesne baštine. Sukladno propisanoj mjeri 17. izreke rješenja zabranjeno je odlaganje viška materijala i otpada izvan obuhvata zahvata. Zbrinjavanje svih vrsta otpada tijekom građenja i korištenja zahvata osigurat će se sukladno propisima koji reguliraju gospodarenje pojedinim vrstama otpada čime će se utjecaj od otpada svesti na najmanju moguću mjeru. Područje zahvata ne nalazi se na području koje je zaštićeno temeljem Zakona o zaštiti prirode. Prema karti kopnenih nešumskih staništa RH 2016. na lokaciji zahvata nalazi mozaik stanišnih tipova E./D.3.4.2.3./C.3.5.1. Šume/Sastojine oštrogličaste borovice/Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone. Prilikom izgradnje sunčane elektrane zadržat će se postojeća prirodna konfiguracije terena te postojeća travnjačka vegetacija. Samo na pojedinim mjestima izvest će se niveliranje terena te će se

ukloniti postojeća grmolika vegetacija. Način sidrenja montažnih potkonstrukcija bit će direktno u tlo hidrauličkim uvrtnjem vijčanog pilota čime se zbija najmanja količina tla. Mogući utjecaj vezan za gubitak staništa bit će trajan međutim navedena staništa su u velikoj mjeri zastupljena na širem području zahvata pa je procijenjeni utjecaj prihvatljiv. Fotonaponski moduli bit će postavljeni na montažnoj konstrukciji te će ispod njih biti moguć razvoj prirodne niske vegetacije i kretanje malih životinja. Predviđena je određena gustoća i razmak fotonaponskih modula koja neće trajno i tokom cijeloga dana zasjenjivati tlo. Sukladno propisanoj mjeri 16. izreke rješenja područje sunčane elektrane ogradit će se ogradom koja će se izdignuti od tla minimalno 15 cm za prolaz manjih životinja. Sukladno propisanoj mjeri 11. izreke rješenja radovi na uklanjanju vegetacije izvodit će se izvan razdoblja gniježđenja većine vrste ptica, u razdoblju od 15. kolovoza do 31. ožujka. Fotonaponski moduli planirani su s antirefleksnom folijom. Postavljanjem modula s antirefleksnom folijom smanjit će se utjecaj na ptice, šišmiše, ali i druge životinje jer će se izbjeći efekt vodene površine. Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/2019) planirani zahvat se nalazi izvan područja ekološke mreže. Najbliže područje ekološke mreže je područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000027 *Mosor, Kozja i Trogirska zagora* na udaljenosti oko 3,1 km od lokacije zahvata. POP HR1000027 *Mosor, Kozja i Trogirska zagora* je kao područje posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno potvrđeno 17. listopada 2013. godine Uredbom o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 124/13). Sukladno svemu navedenom te da se lokacija zahvata nalazi izvan područja ekološke mreže i izvan dosega mogućih utjecaja, prethodnom ocjenom može se isključiti mogućnost značajnih utjecaja na navedena područja ekološke mreže i nije potrebno provesti Glavnu ocjenu. U cilju sagledavanja pojedinačnih, među-utjecaja i kumulativnih utjecaja na sve sastavnice okoliša i propisivanja odgovarajućih mjera zaštite okoliša, Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije Splitsko-dalmatinske županije zatražio je provođenje postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš. S obzirom na propisane mjere zaštite okoliša, na udaljenost postojećih i planiranih sunčanih elektrana, te da tijekom rada sunčane elektrane ne dolazi do emisija onečišćujućih tvari u zrak i nastanka otpadnih voda, da ne dolazi do emisija buke, prašine ili vibracije, ocijenjeno je da zahvat neće imati kumulativan utjecaj s ostalim zahvatima.

Sukladno svemu navedenom, uz poštivanje propisa iz područja zaštite okoliša i prirode, primjenom propisanih mjera zaštite okoliša i posebnih uvjeta drugih nadležnih tijela, te s obzirom na obilježja zahvata, ocijenjeno je da zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša i neće doći do značajnog opterećenja okoliša.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. i članku 90. stavku 6. Zakona o zaštiti okoliša te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavaka 1. i 3. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš uz provedbu mjera zaštite okoliša propisanih u točki I. te stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnog utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produženja važenja rješenja, propisana je u skladu sa člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Tarifi br. 2.(1) Priloga I. Uredbe o Tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 i 128/19).

DOSTAVITI:

1. Bilo polje d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, 10000 Zagreb (**R!**, s povratnicom!)